

MAANDORGAAN VAN BIOLOGIA MARITIMA
NEDERLANDSE VERENIGING VAN ZEE-AQUARIUMLIEFHEBBERS
Opgericht 12 November 1939

Nr. 80

7e jaargang nr. 8

Augustus 1957

GOED GEMUTST

Ja, dat ben ik. Dat bent u ongetwijfeld ook op het moment, dat ik dit schrijf. De voorbereidingen voor een Augustus-nummer beginnen al vroeg en het is dus vlak vóór de grote-vacantie-periode, dat deze regels aan het papier worden toevertrouwd.

Vele van onze leden -waaronder inzelf - trekken er met de vakantie op uit. Anderen zoeken het wat dichterbij huis. Een enkele zal niet aan vakantie kunnen denken. Maar wat we met z'n allen gemeen hebben: we kunnen in deze maanden wat meer dan gewone aandacht aan onze liefhebberij besteden.

En dan beleeft u dus iets, hetzij spectaculair, hetzij iets pikants, hetzij iets gewoons en toch opmerkelijk.

We zitten in de zomer, in de goede tijd van het jaar. We hebben vakantie tegood of mijmeren er over na. We zijn goed gemutst.

Schrijft u mij eens over wat u alzo heeft beleefd op het gebied van de liefhebberij? Hoe is uw bak de hitteperiode door gekomen? Was u aan het strand? Zag u zee-aquaria in een dierentuin, of ergens anders, of bij uw medeleden? Schrijf eens!! Blijf goed gemutst!

MB

Redactie :

M.Bot, Sportlaan 75, Vlaardingen

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen en/of illustraties alleen geoorloofd na schriftelijke toestemming van de redactie

Verschijnt medio van elke maand

Gratis voor leden

-----INRICHTING EN ONDERHOUD VAN HET ZEE-AQUARIUM-----

door
Dr. C. van der Meer
III

Steurkrabben vindt men langs muren en onder overhangende stenen, waar zij met een netje gemakkelijk zijn te verschalken. Ook de oesterputten en brakke sloten leveren gewoonlijk grote aantallen Steurkrabben op. Heremietkreeftjes moet men zoeken op de bodem van poeltjes of ook wel tussen aangespoelde Mosseltrossen of touwmassa's. Bij het afzoeken van de poeltjes moet men vaak geruime tijd zitten kijken, voordat men de dieren in de gaten krijgt.

Kleine visjes vangt men het beste in plassen op het strand, tussen stenen en onder Wier. Vaak is er een grote mate van behendigheid nodig om de meestal snelle diertjes tussen de moeilijk toegankelijke steenmassa's te vangen. Soms vindt men de visjes op het droge onder vochtig Wier, waar zij de opkomende vloed rustig afwachten. Onnodig te zeggen, dat men de Driedoornige Stekelbaarsjes in het voorjaar overal in de sloten in het Westen van ons land kan vangen. Overigens laat zich moeilijk zeggen, waar en hoe men zijn dieren moet vangen. Jachtinstinct, opmerkingsvermogen en ervaring moeten hier de weg wijzen.

Veel voor ons bruikbaar materiaal wordt aan de wal gebracht door kustvisserers met de garnalenkor of het kruisnet. Voor degenen, die niet in staat zijn zelf hun dieren te vangen, kan onze vereniging sommige dieren verschaffen, terwijl ook het Zoölogisch Station in Den Helder tegen een geringe vergoeding de meeste, algemeen voorkomende dieren kan leveren.

Tenslotte nog iets over de gunstigste tijd van het jaar om dieren te vangen en dus tevens een zee-aquarium te beginnen. In alle opzichten komen hiervoor het meest in aanmerking de maanden September en October. De zee is dan nog tamelijk warm, zodat de kustwateren nog dicht bevolkt zijn. Aan de andere kant is dan de zomerhitte voorbij, zodat men een goede kans heeft zijn dieren levend thuis te brengen en daar in leven te houden, zonder in het begin al gesteld te worden voor moeilijkheden, welke zomerse hittegolven nu eenmaal dikwijls voor een koudwater-aquarium met zich mede brengen.

H E T O N D E R H O U D .

Wanneer wij onze zee-aquaria volgens vorengaande richtlijnen hebben ingericht, moeten wij ze blijven onderhouden, opdat het geheel in goede staat blijft.

Het water in onze bakken zal onherroepelijk gaan verdampen. Aangezien de in het zeewater opgeloste zouten niet mede verdampen, zal het zoutgehalte gaan toenemen. Teneinde de ontstane afwijkingen van de oorspronkelijke toestand ongedaan te maken, moeten wij het door verdamping verloren gegane water weer aanvullen met leidingwater of beter nog met gedistilleerd water. Leidingwater bevat opgeloste zouten, zij het dan in veel geringere mate dan zeewater, zodat men bij gebruik van leidingwater op de lange duur een ongewenste verandering van de watersamenstelling krijgt. Maakt men het tot gewoonte eens per half jaar of per jaar het water in de bak door vers zeewater te vervangen, dan kan men gerust aanvullen met leidingwater.

Het eenvoudigste gaat men te werk door een streepje te zetten tot waar het water in het aquarium reikt en na verdamping met leidingwater aan te vullen tot die streep. Het spreekt vanzelf, dat men na hevelen moet aanvullen

met zeewater tot die streep.

Ook kan men met een areometer het soortelijk gewicht van het water meten. Op de steel van het apparaatje bevindt zich een schaalverdeling, welke het soortelijk gewicht aangeeft. Men leest aan de onderzijde van de waterspiegel op deze steel af. Wanneer het soortelijk gewicht bijvoorbeeld 1.024 is, staat op de steel gewoonlijk 24 aangegeven. De meeste apparaten zijn geijkt bij een temperatuur van 15° C. Voor elke 3 graden dat het water boven 15° C is, geeft het apparaat 1 str. te laag aan, voor elke 3 graden onder 15° C geeft het 1 streep te hoog aan.

Leest men dus bij 18° C 1.022 af, dan is het soortelijk gewicht bij 15° C 1.023; leest men bij 9° C 1.024 af, dan is het soortelijk gewicht bij 15° C 1.022. Het aldus omgerekende soortelijk gewicht moet voor het Noordzee-aquarium tussen 1.022 en 1.024 liggen.

Wat de temperatuur van het water betreft, zijn wij grotendeels afhankelijk van het klimaat. Temperaturen van 5 - 10° C als ondergrens worden gewoonlijk goed verdragen. De meeste in onze zee-aquaria gehouden dieren kunnen ook wel behoorlijk hoge temperaturen verdragen.

Wanneer in de zomer de temperatuur tot ongeveer 23 - 25° C stijgt, is dit nog geen reden tot ongerustheid, mits de doorluchting goed werkt. Wel doet men verstandig dieren als Mosselen en Garnalen goed in het oog te houden, teneinde hen te kunnen verwijderen wanneer ze mochten dood gaan. Wordt het echter 26° C of nog hoger, dan is het alarm geblazen. Men moet dan proberen zoveel mogelijk warmte buiten te sluiten door de zon niet in de betreffende kamer te laten schijnen en des nachts zo veel mogelijk te ventileren, om althans de volgende dag met een zo laag mogelijke temperatuur te kunnen beginnen. Alles goed in de gaten houden en eventuele dode dieren snel verwijderen, is nu absoluut noodzakelijk, evenals een perfect functioneren van de doorluchting. Houdt een dergelijke hittegolf langer dan een paar dagen aan, dan zullen over het algemeen wel enige verliezen te duchten zijn. Toch kunnen vele dieren een dergelijke hoge temperatuur wel verdragen.

In het voorgaande was al enige malen sprake van het verwijderen van dode dieren. Daar deze in zee-water zeer snel vergaan en dan in staat zijn het aquarium in korte tijd te veranderen in een afschuwelijk stinkende massa - bij lage temperaturen heeft men hiervan gelukkig veel minder last, daar de ontbinding dan niet zo snel gaat en het dode dier in sommige gevallen door de andere in de bak aanwezige dieren is opgegeten, voordat het kwadd kan stichten - is spoedige verwijdering beslist noodzakelijk. Vaak doet men verstandig reeds tot verwijdering over te gaan, wanneer de dieren nog stervende zijn.

Het spreekt vanzelf, dat niet opgegeten voer dezelfde narigheid kan geven, zodat spaarzaam voeren vooral tijdens warme perioden geboden is.

Mocht het water ondanks alle voorzorgen of door een ongelukje toch troebel worden, dan zal men alles in het werk moeten stellen om het weer helder te krijgen. Veelal bereikt men dit door alle verdacht uitzierende dieren te verwijderen en zeer sterk te doorluchten. Helpt dit niet voldoende, dan zal men zijn toevlucht moeten nemen tot een filter.

Soms, vooral in de zomer, verandert het water langzaam maar zeker in een zeer troebele, groene soep, waartegen doorluchting noch filtrering helpt. Het verstandigste, wat men dan kan doen, is het water verversen, nadat men alle bodemvuil en eventuele dode dieren heeft verwijderd. Wanneer men geen nieuw water kan krijgen, moet men de bak totaal donker maken. Zelfs dan kan het nog 3 - 4 weken duren, voordat alles weer helder is. Heeft men voldoende geduld, dan komt de zaak tenslotte vanzelf ook wel in orde. Wanneer in

de herfst zowel het licht als de temperatuur afnemen, wordt het water in de bak namelijk weer vrij plotseling helder.

Bij het helder maken van troebel water tengevolge van te veel voederen of "groene soep" kunnen soms enige flinke Mossels een handje helpen. Behalve de speciale aandacht, welke aan het water moet worden besteed, vereist ook de bak enig onderhoud. De ruiten worden op de bekende wijze gereinigd met een scheermesje, dat los in de hand wordt gehouden of is bevestigd aan een houten of roestvrij stalen (geen koperen) steel. Ook de dekruiten worden geregeld schoon gehouden.

Bodemvuil moet worden verwijderd, daar dit anders te veel wordt opgewerveld door op de bodem rondzwemmende of kruipende dieren. Geregeld hevelen is dus noodzakelijk. Dit kan gebeuren met een glazen steekhevel of met een rubber slang. Het hevelwater wordt niet weggegooid, maar opgevangen en na het te hebben laten bezinken of te hebben afgefilterd, door een doekje of filtreer papier weer in het aquarium teruggegoten. Het hierbij onvermijdelijk optredende kleine verlies wordt met vers zeewater aangevuld.

Tenslotte de voeding van onze zeedieren. Deze varieert natuurlijk met de diersoort, die men houdt. Het is in dit korte bestek niet mogelijk hierop uitvoerig in te gaan. Daarom zullen slechts die soorten voedsel worden behandeld, die door de meeste dieren worden gegeten. Voorzover men vastzittende dieren, zoals bijvoorbeeld Zee-anemonen, ter plaatse wil voeren, kan men het voer het beste met water opzuigen in een glazen buis, deze met een vinger van boven afsluiten en het voer door de buis op de gewenste plaats laten zakken. Ook lange roestvrij stalen of houten pincetten zijn bijzonder handig. Wanneer men van een wasknijper de houtjes door veel langere met een puntig einde vervangt, heeft men een geschikt pincet.

Als dood voer komt het volgende in aanmerking: droog visvoer, zoals eiwit-houdend vlokvoer, Sluis' visvoer, enz., gedroogde Daphnia's, fijn gehakte gedroogde Garnalen, Mossel, Vis en rundvlees. Als levend voer zijn Enchytraeën zeer geschikt. Verder kan men kiezen tussen Artemia, Cyclops, rode en grijze Muggenlarven en zoetwater-Pissebedden. Met Daphnia en Tubifex moet men zeer voorzichtig zijn, daar deze dieren in zeewater zeer snel sterfen en dan tot waterbederf kunnen leiden.

Het is verstandig niet meer te voeren dan direct wordt opgegeten. Gewoonlijk is één keer per dag voldoende. Vele zeedieren zijn echter enorme veelvraters, zodat het in bepaalde gevallen geen kwaad kan twee maal per dag te voeren. Bij Zee-anemonen moet men oppassen voor overvoeren, daar in dat geval halfverteerde resten worden uitgeworpen, die tot waterbederf aanleiding kunnen geven.

Gevarieerde voeding is aan te bevelen, zodat men steeds zorge enkele soorten in huis te hebben.

De voren beschreven handleiding is uitsluitend bedoeld voor beginners. Ik hoop, dat zij - deze handleiding volgend - veel plezier van hun zee-aquarium zullen beleven.

Wanneer over bepaalde onderwerpen nog vragen mochten rijzen, dan staat onze vereniging altijd klaar zoveel mogelijk hulp te verlenen. Men wende zich in dat geval tot de Algemeen Secretaris.

NATUURLIJK KOMEN ER VELEN KIJKEN NAAR UW AQUARIUM.
MAAR MAAKT U DAN OOK PROPAGANDA VOOR ONZE VERENIGING ?
WIN EEN NIEUW LID.

DATZ

In de 10e jaargang nr.5 - mei 1957 - van het West-Duitse aquarium- en terrariumtijdschrift DATZ is een artikel van P.Chlupaty opgenomen over *Dascyllus aruanus*. Naast gegevens over het aquarium en het water, waarin enige exemplaren van vorengenoemde tropische zeevissen door de schrijver worden gehouden, valt in het bijzonder de beschrijving van het afzetten van eieren door deze dieren op. Interessant is het daarbij te vernemen, dat het afzetten steeds wordt onderbroken door een bepaald aantal rustdagen, welk aantal elke rustperiode nagenoeg gelijk is. Jammer is het, dat het groot brengen der jongen (circa 1000 per legsel) door vermoedelijk een gebrek aan het juiste voedsel tot nu toe nog niet is gelukt. Tekst 2 pagina's.

Het in een zee-aquarium houden van *Hippocampus guttulatus*, de grootste van de beide soorten Zeepaardjes uit de Middellandse Zee, blijkt volgens F. Stucken geen moeilijkheden op te leveren, mits voor een passend milieu wordt gezorgd. Interessante gegevens over de verzorging van deze vissen zijn opgenomen in de rubriek over het verenigingsnieuws in genoemd blad.

E. Sauerteig en W. Krebs beschrijven een gewijzigde methode om sectie te verrichten bij kleine vissen, waardoor het mogelijk wordt organen, die anders nogal eens werden beschadigd, thans onbeschadigd vrij te leggen. Tekst 3 pagina's; 5 foto's.

Het laatste deel van het reisverslag van Dr. I. Eibl-Eibesfeldt handelt o.a. over het bezoek aan de Cocos-eilanden. Tekst 3 pagina's met 6 foto's. In het daarop volgend nummer - juni 1957 - van genoemd tijdschrift doet O. Koenig mededeling van zijn ervaringen met betrekking tot koraalvissen en vat deze ervaringen samen in een aantal nuttige raadgevingen. Het betreft hierbij de behandeling van pas ontvangen koraalvissen en daaronder eventueel voorkomende zieke exemplaren, de doorluchting, de inrichting van het aquarium en de wijze van bezetting met dieren, alsmede de voeding. GGPW

HET ZEEPAARD

In "Het Zeepaard", orgaan van de Strandgroep van N.J.N. en K.N.N.V., jaargang 17, no. 3, mei 1957, komt een gedegen artikel over het aanspoelen van de schelpen van de *Sepia elegans* en *S. orbignyana* voor met een overvloed van meldingen en vondsten. En al even interessant zijn de soortgelijke artikelen over de *Sepia officinalis* en over Haaien en Roggen en hun eieren. Tenslotte bevat het blad een opsomming van de waarnemingen en vondsten langs het strand in de afgelopen maanden. MB

MARINE AQUARIA

Degenen, die het voorrecht hebben gehad de Engelse kust te kunnen bezoeken, weten, dat de zogenaamde "rock-pools" met hun vaak rijke zeefauna en -flora de meest natuurlijke zee-aquaria zijn, die er bestaan. Het is dan ook geen wonder, dat zich in deze tijd ook in Engeland, waar de belangstelling voor de "rock-pools" in het algemeen en voor het zee-aquarium in het bijzonder in sterke mate toeneemt, de behoefte deed gevoelen aan een overzichtelijk werkje, dat de nodige voorlichting op zee-aquariumgebied bevat. L.A.J. Jackman kwam aan die behoefte tegemoet door het schrijven en doen

uitgeven van zijn boek "Marine aquaria". In totaal 138 pagina's tekst - het formaat van het boek is 14 x 22 cm - heeft hij o.a. de constructie alsmede de inrichting en het onderhoud van zee-aquaria beschreven. Hierbij valt vooral op de constructie van lekvrije houten zee-aquaria, waarin alleen de voorruit van glas is; zowel de voor- als de (betrekkelijk geringe) nadelen van dergelijke zee-aquaria worden daarbij opgesomd.

Aan de apparatuur, nodig voor het vangen en vervoeren der dieren, is eveneens de nodige aandacht besteed.

Van de voor zee-aquaria geschikte en qua houdbaarheid ook minder geschikte dieren zijn achtereenvolgens vertegenwoordigers van de volgende groepen behandeld: 1. Sponsen, kwallen, koralen, zee-anemonen en wormen; 2. weekdieren; 3. kreeftachtigen; 4. vissen. Practische aanwijzingen betreffende de al of niet verdraagzaamheid der genoemde soorten onderling, het te verstrekken voedsel e.d. maken de hierop betrekking hebbende hoofdstukken bijzonder aantrekkelijk.

Daarna volgen nog enkele hoofdstukken met algemene raadgevingen betreffende de voeding, het laten uitkomen van eieren van verschillende zeedieren en het aanleggen van een "levendige" preparaten-verzameling.

Opmerkelijk is, dat in dit boek aan de zee flora zo goed als geen aandacht is besteed. Dit is jammer, want in een goed zee-aquarium spelen wieren een belangrijke rol!

Het laatste hoofdstuk bevat een vrij uitvoerige beschrijving van het "Plymouth aquarium". Een literatuurlijst, alsmede een index besluiten dit boek. Samenvattende kan van "Marine aquaria" worden gezegd, dat het ondanks de min of meer beknopte vorm waardevolle en interessante gegevens bevat, zowel voor hen, die de eerste schreden op het pad van de zee-aquatic zetten, als voor hen, die reeds verder zijn gevorderd.

Het boek wordt uitgegeven door Cassell and Company Ltd. te London en kost - gebonden en voorzien van een toepasselijke stofomslag in kleuren - 18 shilling (= circa f. 9,60).

GGPW

BULLETIN OF AQUATIC BIOLOGY

In ons blad van April 1957 werd aangekondigd, dat een in de Duitse, Engelse en Franse taal gesteld "Bulletin of aquatic biology" wordt uitgegeven. De afleveringen vormen tezamen steeds een deel van 100-150 pagina's.

In Maart 1957 verscheen het eerste nummer. Dit is voor ons "zeelui" bijzonder interessant, want het eerste artikel handelt over een vis uit de kustwateren van Ceylon, namelijk de *Anisochaetodon (Linophora) pictus* Forskål. Het goed gedocumenteerde artikel is geschreven door Wolfgang Klausewitz, medewerker van het onderzoekings-instituut Senckenberg te Frankfurt am Main.

De overige tekst handelt over waterplanten, tropische zoetwatervis, e.d. Prijs f. 7,50 per deel. Redactie: P.A. Florschütz, J.J. Hoedeman, R.A.H. Legro en J.D. van Ramshorst. Administratie: Zoölogisch Museum, Plantage Mid- denlaan 53, Amsterdam.

MB

-BIOMARIN-

Wij ontvingen een monster Biomarin, sporenelementen voor zeewater. Volgens de aankondiging zou Biomarin alle sporenelementen van het natuurlijke zeewater in gemakkelijk opneembare vorm en biologisch juiste concentraties bevatten. Natuurlijk zullen we enkele proeven gaan nemen en u van de resultaten op de hoogte brengen. Wie heeft er al ervaringen mee?

HAARLEM.

Na de hoopgevende berichten in ons blad van December 1956 leek het lange tijd alsof deze berichten voorbarig waren geweest. Schijn bedriegt, ook hier weer. Want berichten over contact en versteviging duiken weer op en geven uw bestuur weer moed. Kom, Haarlemmers, is het zo moeilijk eens bij elkaar op visite te gaan en te besluiten dit regelmatig te herhalen? Nou, al ben je dan met een klein clubje, dan noem je het de afdeling. Met enige activiteit volgt de groei dan wel.

TENTOONSTELLING LEIDEN

Een ieder, die de aquarium- en terrariumtentoonstelling "Aqua Hortus", die ter gelegenheid van het congres van de World Federation of Aquarists en de bondsdag van de Nederlandse Bond "Aqua Terra" van 12 - 28 Juli 1957 te Leiden werd gehouden, bezocht heeft, zal het met me eens zijn, dat hier iets groots is verricht. Reeds bij het binnentreden van de Oranjerie van de Hortus Botanicus werd de bezoeker geïmponeerd door een fraai diorama van een sawah-landschap op Java, dat op de voorgrond overging in een rijstveld en kali met diverse labyrintvissen.

Elk der twee vleugels van de Oranjerie werd ingenomen door één der twee tentoonstellende verenigingen "De Natuurvriend" en de "Leidse Aquariumvrienden". Door een imitatie rotspartij, waar de aquaria en terraria waren ingebouwd, betraden we de beide hallen met totaal bijna 50 aquaria, die op met hardboerd beklede riolbuizen stonden.

Het geheel was kwistig met bloemen en planten versierd. Onder al de mooie kweekbakken en gezelschapsaquaria enz. stonden ook enige zeewaterbakken, die ons natuurlijk het meest interesseerden. In tegenstelling tot de vorige tentoonstellingen, waren er nu geen Noordzee-bakken, maar op één Atlantische bak na, alle tropische zee-aquaria met afmetingen van 90 x 16 x 16 cm tot 280 x 55 x 55 cm, waarin een keur van koralen, schelpen en koraalvissen. De inrichting van deze bakken vond plaats door onze leden, de heren Alleman en van Welzen en de donateurs, de heren Piket en Stol. De meeste koraalvissen waren geïmporteerd en ingezonden door Airfish (Joop Liet) uit Amsterdam. Hoe betoverend was de fragiele schoonheid van de Schorpioenvissen (Pterois spec.) en met welke bewondering werden de dartele Dascyllus trimaculata met hun fluweelzwarte lijven en de witte vlekken, die zo mooi tegen de koralen afstaken, en Amphyprion en Chaetodon-soorten gadegeslagen in hun sierlijke bewegingen en snelle wendingen tussen de koralen. Wie al deze kleurenpracht zag in een bijna 3 m bak, zal wel de verzuchting hebben geslaakt: onbereikbaar.

Gelukkig waren er danook kleinere bakken met enkele koraalvisjes voor meer bescheiden portemonnaies. Wij noemen o.a. een zeebakje met Scatophagus argus rubrifons en Monodactylus argenteus en een bakje met twee Schorpioenvissen van de heer Stol en het geplasticeerde aquarium 60 x 35 x 40 cm van het aquariumhuis Selecta (de heer Piket), waarin Driebandkoraalvissen (Amphiprion percula), Dascyllus trimaculata en de Blauwe Nymph rondzwommen. Heel apart was wel het kleinste zeebakje van de tentoonstelling, een artistiek ingericht wandbakje van uitgezaagd martinit 90 x 16 x 16 cm, met zeer kleine koraalvisjes en een sinds korte tijd geïmporteerd zeewier, dat aan de lidactus doet denken en in zeewater goed houdbaar is.

De Atlantische bak bevatte in hoofdzaak Anemonen (Sulcata's, enz.). Alle zeebakken waren goed helder. Aan de opbouw en de achtergrond was hier en daar nog wel wat te verbeteren geweest. Het geheel was echter een mooie manifestatie van wat een liefhebber in zijn vrije tijd kan presteren. De catalogus bevatte een zeer lezenswaardig artikel van de hand van Dr. Kristensen over het zee-aquarium.

JHK

LAAGWATERTIJDEN VOOR HOEK VAN HOLLAND (1957)

Datum	1e tij	cm. min NAP	2e tij	cm. min NAP	Maan
1 Sept.	2.44	76	15.09	53	EK
4 Sept.	5.54	61	18.36	61	-
7 Sept.	8.48	64	21.06	80	-
8 Sept.	10.13	57	22.23	73	-
9 Sept.	-	-	-	-	VM
11 Sept.	11.24	58	23.56	80	-
14 Sept.	0.40	82	11.46	68	-
15 Sept.	0.11	91	12.25	65	-
17 Sept.	-	-	-	-	LK
18 Sept.	3.04	61	15.43	52	-
21 Sept.	6.08	44	20.34	52	-
22 Sept.	9.05	45	21.25	61	-
23 Sept.	9.45	44	22.13	59	NM
25 Sept.	11.06	45	23.46	64	-
28 Sept.	1.00	73	12.55	60	-
29 Sept.	1.37	71	13.45	61	-
30 Sept.	-	-	-	-	EK

Voor Westkapelle 2.37 uur vroeger voor Tholen 1.00 uur vroeger
 voor Scheveningen 0.25 uur later voor IJmuiden 1.03 uur later
 voor Den Helder 9.06 uur vroeger voor Delfzijl 4.30 uur vroeger

KOPIJ voor een volgend nummer van DE KOR moet uiterlijk een maand vóór de verschijningsdatum van dat nummer in het bezit van de redactie zijn om eventueel in dat nummer te kunnen worden opgenomen

VERENIGINGSADRESSEN:

Algemeen voorzitter: Ir.H.E.Westenberg, Johan van Oldenbarneveltlaan 20, 's-Gravenhage.

Algemeen secretaris: J.H.Kroon, Lecuwerikstraat 8, Leiden. (Inlichtingen over en aanmelding voor het lidmaatschap; alle algemene coorespondentie betreffende de vereniging)

Algemeen penningmeester: M. Bot, Sportlaan 75, Vlaardingen, giro-nummer 349352 (contributie-betalingen, donaties, enz.)

1e algemeen commissaris: J.C. van Egdome, Leeuwenbokstraat 31a, Rotterdam N.

2e algemeen commissaris: vacature.

MAANDORGAAN "DE KOR".

Zendt alle kopij en daarmee verband houdende stukken, alsmede opgaven van advertentie-teksten, aanvragen voor proefnummers en adresveranderingen uitsluitend aan de redactie: Sportlaan 75, Vlaardingen.